

Nr 100.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre volontären vid Västerbottens regemente K. A. Bergqvist; given Stockholms slott den 17 mars 1916.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att förre volontären vid Västerbottens regemente Karl August Bergqvist må, räknat från innevarande års ingång, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till så stort belopp, att densamma jämte Bergqvist tillkommande underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till 450 kronor för år.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

B. B. E. Mörcke.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 17 mars 1916.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLEMBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Mörcke, anförde härefter:

»Uti underdånig skrivelse den 20 oktober 1909 gjorde chefen för Västerbottens regemente framställning om understöd åt förre volontären vid regementet Karl August Bergqvist. Av skrivelsen bifogade krigsrättsprotokoll, läkarintyg m. fl. handlingar framgick, att Bergqvist, som, född den 23 december 1889, den 6 mars 1909 vunnit anställning vid regementet, under färd från sitt hem i Vilhelmina socken till Umeå för inställelse till tjänstgöring därstädes den 30 mars 1909 insjuknat i nervinflammation med åtföljande förflamning i armar och ben, att han på grund därav den 1 oktober samma år måst avskedas från regementet, samt att han vore medellös och till följd av oförmälda sjukdom för all framtid oförmögen att genom arbete försörja sig.

I infortrat utlåtande förklarade arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse sig sakna anledning att tillstyrka den gjorda framställningen, enär Bergqvist insjuknat före inställelsen vid regementet, där han ägt på egen bekostnad infinna sig till tjänstgöring.

Statskontoret, som avgav utlåtande i ärendet den 13 januari 1910, framhöll, att då förordningen den 18 juni 1909 angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, trädde i kraft först med ingången av år 1910 och icke ägde tillämpning i fråga om skada, som före sistnämnda tidpunkt uppkommit, den skada till följd av sjukdom, som i slutet av mars månad 1909 drabbat Bergqvist under färd för inställelse vid Västerbottens regemente, icke kunde för honom medföra ersättning jämlikt nämnda förordning. Även om dess bestämmelser varit å detta fall tillämpliga, syntes det i viss mån tvivelaktigt, huruvida i förordningen medgiven ersättning kunnat erhållas, beroende på tolkningen av begreppet militärtjänstgöring. Då emellertid i ärendet vore styrkt, ej mindre att Bergqvist, som vid avfärden från hemmet syntes hava varit fullt frisk, medan han gående färdats för inställelse vid regementet, drabbats av sjukdom, som orsakat sådan skada, att han på grund därav vore enligt läkares intyg för framtiden oförmögen att genom arbete försörja sig, än även att såväl Bergqvist själv som hans anhöriga befunne sig i utfattiga omständigheter, ville det synas statskontoret som om billigheten bjöde, att understöd av statsmedel bereddades Bergqvist för hans återstående livstid; och syntes beloppet av sådant understöd lämpligen böra avpassas efter bestämmelserna i förenämnda förordning och alltså utgå med 450 kronor om året. Statskontoret hemställde därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Bergqvist finge från och med år 1910 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årligt understöd till belopp av 450 kronor.

Vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t den 25 februari 1910 fann Kungl. Maj:t, med hänsyn till förekommande synnerligen bevekande omständigheter, gott dels tillerkänna Bergqvist underhåll i första klassen av Vadstena krigsmanshuskassa med 100 kronor årligen, att beräknas och utgå från och med den 1 november 1909, dels ock medgiva, att Bergqvist finge från och med den 1 januari 1910 åtnjuta en förhöjning av 25 kronor om året i det honom tillerkända underhållet från nämnda kassa.

Uti en av arméförvaltningens civila departement jämte eget yttrande den 24 mars 1914 överlämnad skrift anhöll Bergqvist i underdånighet att komma i åtnjutande av ytterligare understöd. Av ansök-

ningen vidfogade handlingar framgick, att Bergqvist vid läkarundersökning den 4 mars 1914 befunnits hava båda benen fullständigt förlamade, med undantag av böjmuskulaturen i högra höftleden, samt båda armarnas ävensom skuldrornas muskulatur till största delen förlamad, till följd varav någon förhoppning om förbättring ej förefunnes och Bergqvist för all framtid vore oförmögen att såväl försörja som sköta sig själv, att Bergqvist vore fullständigt medellös och levde i synnerligen fattiga omständigheter, samt att han bodde hos och vårdades av sin moder, som vore änka i mycket fattiga förhållanden och hade två minderåriga barn att försörja.

Med hänsyn till de i ärendet förekommande synnerligen bevekande omständigheterna tillerkände Kungl. Maj:t genom brev den 29 maj 1914 Bergqvist för vart och ett av åren 1913 och 1914 en gratifikation från invalidhusfonden av 325 kronor.

Genom brev den 1 oktober 1915 har Kungl. Maj:t tillerkänt Bergqvist för år 1915 en gratifikation av enahanda belopp från samma fond.

Uti underdånig skrivelse den 26 oktober 1915 har nu *arméförvaltningens civila departement*, under framhållande av de synnerligen ömmande omständigheter, vari Bergqvist befinner sig, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Bergqvist finge från ingången av år 1916 under hans återstående livstid från allmänna indragningsstaten utbetalas en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte det Bergqvist tillkommande underhåll från Vadstena krigsmanskapskassa, nu 125 kronor, uppginge till 450 kronor.

Pensionsstyrelsen har upplyst, att pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring ej beviljats Bergqvist och att, såvitt framginge av hos styrelsen förda anteckningar, någon ansökning om dylik förmån för honom icke till styrelsen inkommit. På grund av vad i ärendet blivit upplyst ansåge emellertid styrelsen sannolikt, att Bergqvist lede av sådan varaktig oförmåga till arbete, varom förmålades i 2 § av pensionsförsäkringslagen, samt att Bergqvist, därest ansökning om pension eller understöd enligt nämnda lag av honom gjordes, skulle — förutsatt att hans årsinkomst ej uppginge till 300 kronor — komma i åtnjutande av understöd med belopp av högst 75 kronor om året räknat från och med den 1 januari 1914.

På grund av vad i ärendet blivit upplyst och under åberopande av sitt ovanberörda utlåtande den 13 januari 1910 angående då förelig-

gande framställning om understöd åt Bergqvist, har statskontoret till bifall förordat arméförvaltningens civila departements framställning.

Med hänsyn till de synnerligen ömmande omständigheter, vari Bergqvist till följd av den honom genom ifrågavarande sjukdom ågångna skadan befinner sig, anser jag, i likhet med vederbörande myndigheter, att en förhöjning av det till honom för närvarande utgående understödet bör äga rum. I betraktande däraf, att Bergqvist, för den händelse förordningen den 18 juni 1909 angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, varit å honom tillämplig, skulle hava kommit i åtnjutande av en årlig livränta å 450 kronor, torde understödet skäligen böra bestämmas till detta belopp. Då det till Bergqvist från Vadstena krigsmanshuskassa för närvarande utgående årliga understödet belöper sig till 125 kronor, skulle den årliga pensionen å allmänna indragningsstaten tills vidare komma att uppgå till 325 kronor.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att förre volontären vid Västerbottens regemente Karl August Bergqvist må, räknat från innevarande års ingång, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till så stort belopp, att densamma jämte Bergqvist tillkommande underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till 450 kronor för år.»

Till denna departementschefens, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Erik von Horn.